

Regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning

Källor och länkar:

[Prop. 2021/22:159](#)

[SKR info och FAQ](#)

[Skolverket mer info](#)

[Skolverkets planeringsunderlag](#)

- Information och förankring av reformen Planering och dimensionering.
- Skolverkets regionala planeringsunderlag
- Samverkansstrukturen som styrfunktion för kommunernas primärsamverkansavtal.

Varför genomförs reformen?

- Det råder **brist på gymnasialt yrkesutbildad kompetens** inom många sektorer. Samtidigt är tillgången till utbildning inte likvärdig över landet. Huvudmännens erbjudande av utbildning präglas också på flera håll av **konkurrens och/eller ineffektivitet**.
- Reformen syftar till att **öka det tillgängliga utbudet** av utbildning på gymnasial nivå, underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden samt **förbättra kompetensförsörjningen** till välfärd och näringsliv.
- Reformen **avser merparten av gymnasieskolans utbildningar** samt yrkesinriktade utbildningar på gymnasial nivå inom komvux.

Nya bestämmelser för gymnasieskolan och komvux på gymnasial nivå

- Varje kommun ska **samverka med minst två** andra kommuner om planering, dimensionering och erbjudande av utbildningar. Dessa kommuner utgör ett primärt samverkansområde.
- Utöver primär samverkan kan kommuner också ingå **sekundär samverkan** för att bredda utbildningsutbudet.
- Huvudmannen (kommunen och för gymnasieskolan även regioner eller enskilda huvudmän) **ska ta hänsyn till arbetsmarknadens behov** vid dimensionering av gymnasial utbildning.
- Bestämmelserna träder ikraft den 1 juli 2023 och ska tillämpas på utbildning från 2025 (den 1 januari i komvux respektive den 1 juli i gymnasieskolan).

Tidsplan

Skolverket tar fram implementeringsinsatser för att förbereda huvudmän och regioner på reformen

2023
Framtagande av planeringsunderlag

3 juli 2023
Förordningsändringar i statsbidrag för regionalt yrkesvux

2025
Tillämpas i utbildning

2023

Lagändringarna träder i kraft

1 juli 2023

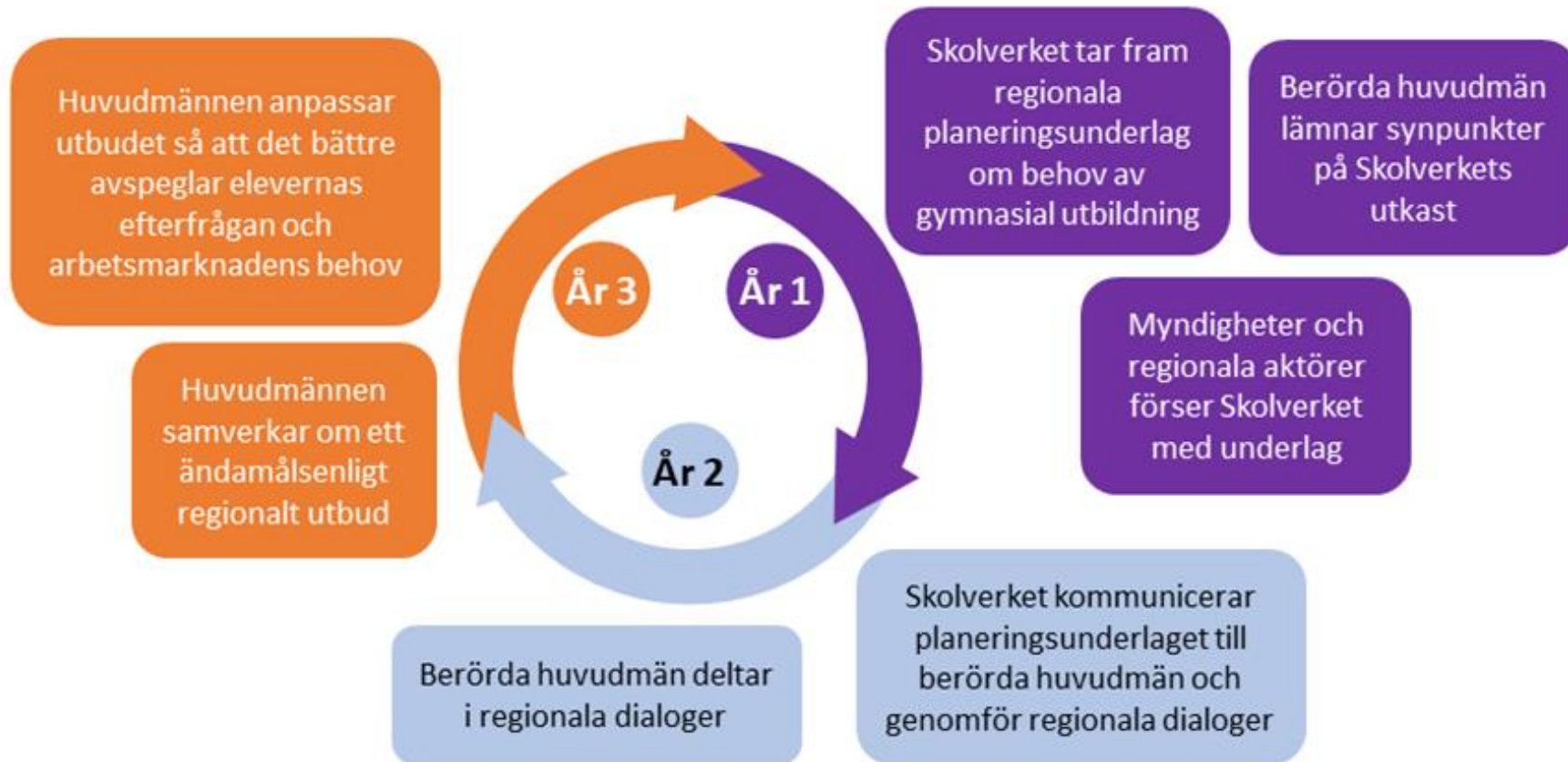
De första regionala planeringsunderlagen finns tillgängliga

31 oktober 2023

2025

Planeringsunderlagen under en treårscykel

Insamling av inspel och underlag

- Arbetsgivarorganisationer ex. Teknikföretagen, Byggföretagen, Gröna arbetsgivare, Transportföretagen (motor), Installatörsföretagen, Visita, FU, Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd, Handelsrådet, Kött- och chark företagen och Livsmedelsföretagen.
- SKR och arbetsgivare inom kommun och Region Örebro län
- College, BRO m.fl.
- Projektet Regionala program- och yrkesråd (rapporter filmer mm)

Statistik och prognos

- [Kompetensförsörjningsrapport Örebro län](#)
- [Utbildning- och arbetsmarknadsprognos, 2035 Örebro län](#)

Aktuellt just nu

- Löpande information till berörda parter; skolchefer, GySam, REKO, politik
- Studie- och yrkesvägledning
- Regionala dialoger med Skolverket
- Dialog med branscher
- Program- och yrkesråd
- **Samverkan och förankring inför beslut**
 - Samverkan i våra nätverk, beslut av resp. huvudman
- **Samverkansavtalet**
 - Översyn av befintliga avtal
 - Primär- och sekundäravtal

Närmare om samverkansavtalen

- SKR:s bedömning är att de primära samverkansavtalen bör vara på plats senast våren 2024 för komvux och senast hösten 2024 för gymnasieskolan. Ett primärt samverkansavtal kan avse båda skolformerna, men det är inget krav.
- Samverkansavtalen ska bland annat reglera planering, dimensionering och erbjudande av utbildning inom det primära samverkansområdet.
- Enligt SKR kan det vara en fördel om den interkommunala ersättningen (alternativt gemensam prislista) framgår av avtalet, samt även hur ett eventuellt samarbete med fristående gymnasieskolor och branscher är utformat.
- **Ingen av kommunerna inom det primära samverkansområdet har mandat att fatta avgörande beslut för de andra kommunernas räkning utan man måste komma överens.**
- Elever som ingår i ett sekundärt samverkansområde är förstahandsmottagna till gymnasieskolan i det primära samverkansområdet men endast för den utbildning som erbjuds inom ramen för respektive samverkansavtal.

Information och dialog

- 11 april Lars Stjernkvist, särskild utredare träffar GySam
- 2 maj REKO
- 24 maj Specifika samverkansrådet
- 2 juni Chefsgrupp för skola, utbildning och kompetensförsörjning
- 13 juni SYV vuxenutbildningarna
- 17 augusti KCRD
- 7 november Skolverket informerar huvudmän utifrån det framtagna planeringsunderlaget
- 16 november KCRD
- 17 november Specifika samverkansrådet
- 17 november Chefsgrupp för skola, utbildning och kompetensförsörjning
- 4 december GySam tillsammans med fristående huvudmän
- Hösten -23, Dialog och avtalsarbete i REKO och GySam

Arbetsmarknadens behov 2035

Utbildningsgrupp ¹¹	Prognos Örebro län	Prognos riket
Barn- och fritidsutbildning	●	●
Byggutbildning	●	●
El-, automations-, dator- och kommunikationsteknisk utbildning	●	●
Fordonsutbildning	●	●
Handels- och administrationsutbildning ¹²	●	●
Industriteknisk utbildning	●	●
Naturbruksutbildning	●	●
Restaurang- och livsmedelsutbildning	●	●
Transportutbildning	●	●
VVS-utbildning samt utbildning inom drift, underhåll och energiteknik	●	●
Vård- och omsorgsutbildning	●	●

● Överskott ● Balans ● Brist ● Varierat arbetsmarknadsläge

Utbildningsutbudet, nuläge – önskat läge

- Nuläge:

Yrkesprogram 39%

Högskoleförberedande 61%

- Önskat läge:

Yrkesprogram 47%

Högskoleförberedande 53%

Nationellt program	Andel erbjudna platser läsåret 2023/24 ^s	Skolverkets bedömning andel platser	Förändringsriktning
Yrkesprogram totalt	39 %	47 %	↑
Barn- och fritidsprogrammet	3 %	3 %	→
Bygg- och anläggningsprogrammet	5 %	7 %	↑
El- och energiprogrammet	5 %	7 %	↑
Fordons- och transportprogrammet	6 %	7 %	↑
Försäljnings- och serviceprogrammet	4 %	3 %	↓
Frisör- och stylistprogrammet ⁴	3 %	2 %	↓
Hotell- och turismprogrammet	1 %	1 %	→
Industri tekniska programmet	2 %	3 %	↑
Naturbruksprogrammet	2 %	3 %	↑
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	3 %	2 %	↓
VVS- och fastighetsprogrammet	2 %	4 %	↑
Vård- och omsorgsprogrammet	3 %	5 %	↑
Högskoleförberedande program totalt	61 %	53 %	↓
Ekonomiprogrammet	13 %	13 %	→
Estetiska programmet	6 %	4 %	↓
Humanistiska programmet	0 %	0 %	→
Naturvetenskapsprogrammet	11 %	10 %	↓
Samhällsvetenskapsprogrammet	21 %	18 %	↓
Teknikprogrammet	8 %	8 %	→

Från samverkan till beslut

- ”Samverkansavtalen ska bland annat reglera planering, dimensionering och erbjudande av utbildning inom det primära samverkansområdet.”
- ”Ingen av kommunerna inom det primära samverkansområdet har mandat att fatta avgörande beslut för de andra kommunernas räkning utan man måste komma överens.”
- **Planering sker i samverkan inom REKO och GySam. → Beslut hos respektive huvudman i enlighet med tjänstemännens förslag.**